

Araling Panlipunan

Una nga Graduhan – Modyul 2:
Paghatag Impormasyon han Akon
Komunidad

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Araling Panlipunan – Ikalawang Baitang
Alternative Delivery Mode
Unang Markahan – Modyul 2: Paglalarawan sa Aking Komunidad
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa **Batas Republika 8293, Seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Mga Bumuo

Manunulat : Canticle Niño R. Mejia
Patnugot : Rebecca K. Sotto, PhD
: Helen G. Laus, EdD
: Marie Ann C. Ligsay, PhD
Tagasuri : Lily Beth B. Mallari
: Angelica M. Burayag, PhD
Tagaguhit : Christopher S. Carreon
Tagalapat : Rachel P. Sison

Tagapamahala:

Nicolas T. Capulong, PhD, CESO V
Librada M. Rubio, PhD
Ma. Editha R. Caparas, EdD
Nestor P. Nuesca, EdD
Robert E. Osongco, EdD
Lily Beth B. Mallari
Rebecca K. Sotto, PhD

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon – Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando

Telefax: (045) 598-8580 to 8

Office Address: region3@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Una nga Graduhan – Modyul 2:
Paghatag Impormasyon han Akon
Komunidad

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Paglalarawan sa Aking Komunidad**.

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pambuliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto na mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang mga kasanayang pan-21 siglo habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap **Araling Panlipunan 2** ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling **Paglalarawan sa Aking Komunidad**.

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa mapatnubay at malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pang-unawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Isagawa

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain

Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Susì sa Pagwawasto

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
2. Huwag kalimutang sagutin ang *Subukin* bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka rin humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Aradman

Ini nga modyul, aanhi an mga buruhaton ngan aktibidad nga makakabulig ha mga kabataan para mahibaro han mga basihan nga nahatag hin impormasyon mahitungod han komunidad.

Kahuman pag admi hini nga modyul, ginlalauman nga mahimo hini nga mga nasunod:

- mahibaro han mga basihan han mga impormasyon mahitungod ha kalugaringon nga komunidad;
- Ma-iksplikar an importansya han mga basihan nga naghahatag impormasyon mahitungod ha usa nga komunidad.
- mahipakilala an kalugaringon nga komunidad basi han ngaran hini, lugar, lider, populasyon, niyaknan, pamatasan, gintutuohan ngan iba pa.

Inadman

Ihatag an impormasyon nga gin aaro han kada lobo. Isurat an baton ha bagis sakob han lobo.

Lugar han akon komunidad: _____

Ngaran han akon komunidad: _____

Niyaknan han akon komunidad: _____

Lider han akon komunidad: _____

Relihiyon o Gintutuohan ha ka api han akon komunidad: _____

An Akon Komunidad

Aralin

1

Pagkilala Han Akon Komunidad

Panumdom

Mag hatag hin pananglitan kon diin pwede makita an usa nga komunidad. Isurat an baton ha kada kahon.

Maaram Ka ba?

Maaram ba kamo han mga basihan nga nahatag hin impormasyon mahitungod han komunidad? Pamliyar ba kamo hito? Basaha an halipot nga istorya ni Juan mahitungod ha komunidad.

An Akon Komunidad

An akon ngaran hi Juan, naukoy ako ha bungto han Tarlac. Malipayon an amon bungto, mamingaw ngan may ada pagkasarabutay.

May ada magkadurudilain nga grupo han lumad ha akon komunidad. May ada Tagalog, Pampango, at Ilokano. Maski an amon pinulongan Tagalog, Kapampangan o Ilokano diri naging kaulangan ha pagkaurusa ngan pagkasarabutay han kada usa nga myembro han komunidad.

Pinagkakaurusa kami han amon pagtuo hin uusa nga Diyos. Krisyano o Muslim ngatanan may ada marig on nga pag – ampo.

Sumala han impormasyon hadto 2015, maabot sumobra kumulang hin tres mil (3,000) an amon populasyon ngan ginpangunahan han amon Mayor.

Adman Ta

Diin makikita an komunidad?

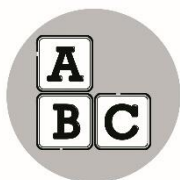
Paunan-o gin pakilala ni Juan an relihiyon o gintutuohan han iya komunidad?

Kay ano nga importante mahibaro hi Juan han mga basihan han impormasyon mahitungod han iya komunidad?

Pwedi ipakilala an usa nga komunidad pinaagi han mga basihan han impormasyon sugad han ngaran han komunidad, an lugar kon diin ini makikita. Importante liwat mahibaro han populasyon o kadamo hin katawhan nga naukoy pananglitan an ihap han lalaki, babaye, kabataan o mga pamilya han usa nga komunidad.

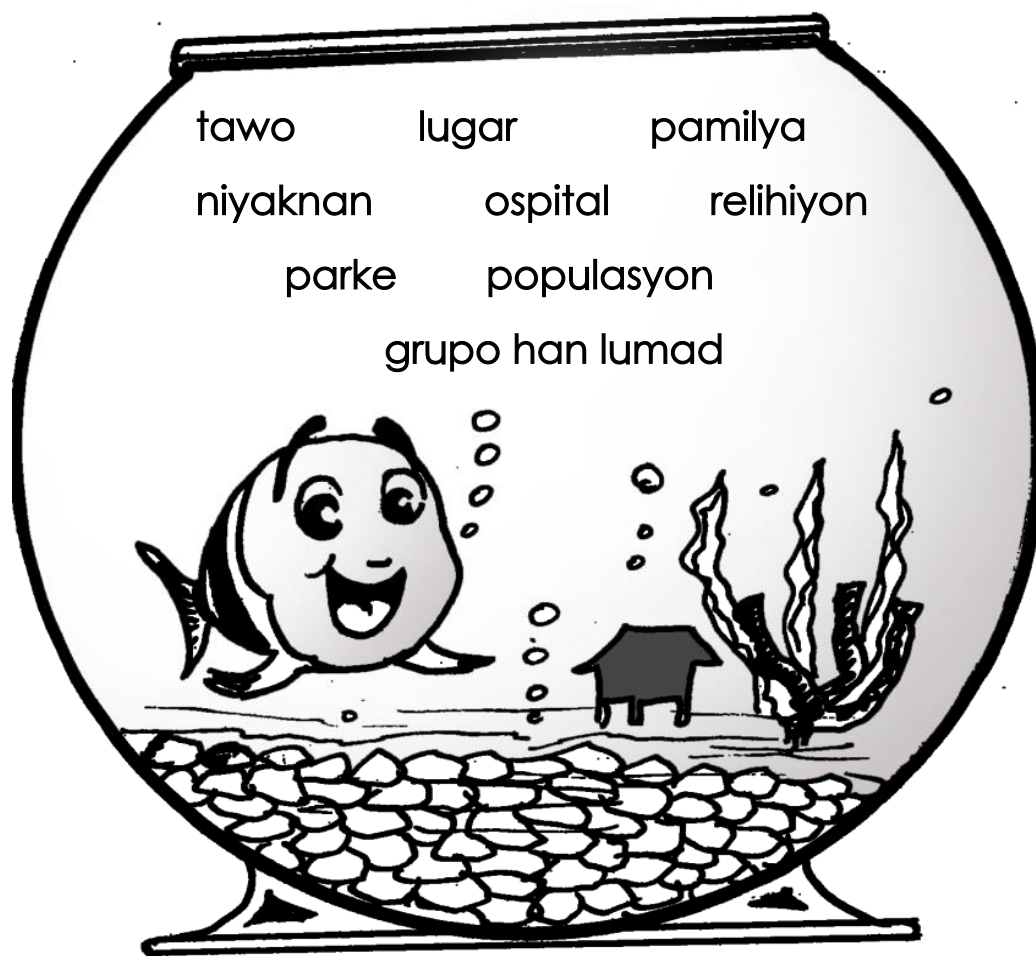
Ka api liwat an pinulongan ha usa nga komunidad. Pwede Tagalog, Kapampangan, Ilokano ngan iba pa. Ginpapangunahan hihi pananglitan han Mayor, konsehal, ug kapitan. Usa liwat an grupo han lumad hin mga tawo nga may ada kalugaringon ug gindadapigan sugad han Katagalugan, Pangasinense at Kapampangan. An gintutuohan han mga katawhan sugad han mga Katoliko o Muslim impotante liwat nga basihan han impormasyon han uusa nga komunidad.

Importante nga mahibaro ug mahinumdom han mga gin siring nga basihan han impormasyon mahitungod ha komunidad para makahatag hin pagkilala han imo kalugaringon nga komunidad.

Mga Buruhaton

A. Pilia ha *fish bowl* an mga basihan han mga impormasyon nga angay hibaruan ha usa nga komunidad. Isurat ha bagis han kada numero an baton.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

A. Ayusa an mga “*jumbled letters*” para makahimo hin mga pulong mahiunong ha basihan han mga impormasyon ha komunidad. Isurat an sakto nga baton ha bagis.

1. K A N Y A - _____

2. Y O N R E L I H I - _____

3. P U P O L A S O Y N - _____

4. R E D I L - _____

5. R A G U L - _____

- A. Admi an mga basihan han impormasyon mahitungod ha komunidad nga ginsisiring han kada numero. Lidongi an letra han imo sakto nga baton.
1. Ginsisiring an ihap o kadamo han mga katawhan ngan pamilya nga naukoy ha usa nga komunidad.
    - a. lugar
    - b. niyaknan
    - c. populasyon
  2. Iginpapangunahan an bug os nga katawhan han komunidad.
    - a. populasyon
    - b. lider
    - c. relihiyon/gintutuohan
  3. Mga pinulongan han mga tawo para magka may ada pagkasarabutay an kada tagsa.
    - a. niyaknan
    - b. lugar
    - c. relihiyon/ gintutuohan
  4. An impormasyon kon diin makikita an usa nga komunidad.
    - a. Grupo han lumad
    - b. Lokasyon/lugar
    - c. populasyon
  5. Grupo han mga katawhan nga may ada kalugaringon nga gindadapigan.
    - a. grupong etniko / grupo han lumad
    - b. lugar
    - c. populasyon

B. Kilal-a an mga basihan han mga impormasyon ha kada kahon. Lidongi an letra han imo sakto nga baton.

1. Tagalog, Ilokano, Pampango

a. lugar   b. niyaknan   c. relihiyon/gintutuohan

2. 350 lalake, 418 babaye

a. ngaran han komunidad   b. populasyon
c. niyaknan

3. San Clemente, San Manuel, San Pablo

a. populasyon   b. ngaran han komunidad   c.
grupong etniko/ grupo han lumad

4. Kristiyano, Muslim

a. lider   b. lugar   c. relihiyon

5. Gobernador, Alkalde, Kapitan

a. niyaknan   b. ngaran han komunidad   c. lider

C. Basaha hin maupay an kada pamulong. Lidongi an letra han imo sakto nga baton.

1. Hi Roel naukoy ha Barangay Libis. Ano nga impormasyon an gin hatag?

- a. Ngaran han komunidad   b. relihiyon
- c. niyaknan

2. Tagalog an amon gamit ha paki storya han mga tawo. Ano nga impormasyon an gin hatag?

- a. populasyon   b. niyakan   c. lugar

3. Marig-on an amon pagtuo ha uusa nga Ginoo, Krisyano man ug Muslim. Ano nga basihan han impormasyon ha komunidad an gin hatag pinaagi han Kristiyano ngan Muslim?

- a. relihiyon   b. lider   c. populasyon

4. Usa nga tangkod ngan responsable hi kapitan Cruz. Ano nga impormasyon an gin hatag pinaagi kan kapitan Cruz?

- a. Ngaran han komunidad
- b. grupong etniko
- c. lider

5. Umabot sumobra hin 200 pamilya an may ada ha amon barangay. An 200 pamilya nahatag impormasyon ha diin? _____.

- a. relihiyon   b. lider   c. populasyon

D. Isurat an TAMA kon isakto an ginsisiring han kada pamulong ngan MALI kon diri. Isurat an baton ha bagis.

- _____ 1. Tarlac, Pampanga at Zambales an mga pananglitan nga niyaknan ha usa nga komunidad.
- _____ 2. An populasyon ha usa nga komunidad naghahatag hin ihap han kadamo nga mga katawhan ug pamilya nga naukoy dinhi.
- _____ 3. An Kapitan, Mayor ngan an Gobernador amo an mga grupong etniko ha usa nga komunidad.
- _____ 4. An kabukiran usa nga mga basihan hin impormasyon ha usa nga komunidad.
- _____ 5. Importante an mga basihan han mga impormasyon para maihatag an mga detalye ha usa nga komunidad.

G. Padisa an Hanay A ha Hanay B. Isurat an letra
Han sakto nga imo baton ha bagis.

Hanay A	Hanay B
_____ 1. relihiyon	a. 1, 366,027
_____ 2. lider	b. Probinsya han Tarlac
_____ 3. populasyon	c. Tagalog, Pampango, Ilokano
_____ 4. niyaknan	d. Ilang- ilang
_____ 5. lugar	e. Gobernador Susan Yap
	f. Kristiyano, Muslim

G. Basaha an istorya ni Pilar. Kita-a an mga basihan han
mga impormasyon mahitungod ha komunidad. Isurat an
sakto nga baton ha kahon.

Komunidad ni Pilar

Ako hi Pilar, naukoy ha Bungto han Capas. Mayda
magkadurudilain nga relihiyon ha amon pareho han Kristiyano,
Muslim ngan iba pa. Nasasabtan ko an pinulongan han
Kapampangan kudi Tagalog an akon ginyayakan. Malipayon
an amon bungto, mamingaw ngan may ada pagkasarabutay.
Magkadurudilain an mga grupo han lumad nga may ada dinhi
ha amon pareho han Tagalog, Ilokano, at Pampango. Sumala
ha impormasyon hadto 2015 sumobra kumulang 140,000
katawhan an mga naukoy ha amon bungto nga
pinangungunahan han amon responsable nga Mayor.

Basihan han Impormasyon ha Komunidad ni Pilar	
Ngaran han komunidad	
relihiyon	
niyaknan	
grupong etniko	
populasyon	
lider	

Akon Nahibaruan

Kumpletuha an pamulong mahitungod ha basihan han impormasyon ha komunidad.

An mga basahin han impormasyon ha kada komunidad nga angay naton hibaruan ngan tigamnan pareho han mga **n_a_ran**, lugar, populasyon, **l_d_r**, **n_yak_an** ngan mga grupong **etn_k_** at **r_lihiy_n**.

Importante nga mahibaruan an mga igin hatag nga basihan han impormasyon para mahibaro ha mga importante nga detalye han usa nga komunidad ngan makapaghatag hin mas hilarom nga pagkilala ha usa nga komunidad.

Akon Mabubuhat

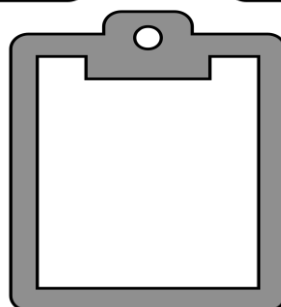
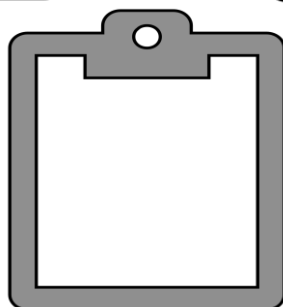
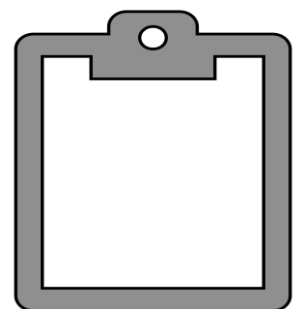
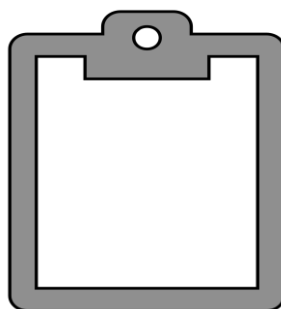
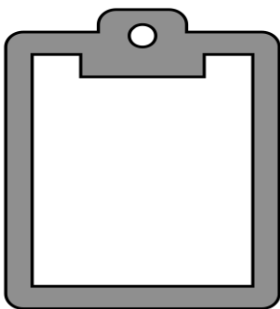
Isurat an impormasyon ha kada bagis basi han komunidad nga imo gin uukyan.

1. Ako hi _____.
2. Naukoy ha barangay _____.
3. _____ an amon relihiyon.
4. An amon kapitan hi _____.
5. _____ an akon niyaknan ngan pinulongan.

Pagsukol Han Nahibaruan

Mag hatag hin lima (5) nga basihan han impormasyon ha usa nga komunidad. Isurat an baton ha kada talaan.

Kadugangan nga Buruhaton

Mag aro bulig kan imo nanay ug tatay ha pag lista han mga basihan impormasyon mahitungod ha imo komunidad. Isurat an imo baton ha kahon.

Mga basihan han impormasyon mahitungod ha komunidad	Ngaran han imo komunidad:
	Lugar:
	Grupong etniko:
	Niyaknan:
	Populasyon:
	Lider:

Mga Baton Han Leksyon

Subukin Maaaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral depende sa kanilang komunidad na kinabibilangan	Balikan Tabing-dagat Ilog Iawa kabundukan talampas kapatagan industriyal lungsod	Pagymahanin A 1. wika 2. relihiyon 3. populasyon 4. namumuno 5. lokasyon	B 1. wika 2. relihiyon 3. populasyon 4. namumuno 5. lokasyon
C 1. C 2. B 3. A 4. B 5. A	D 1. B 2. B 3. B 4. C 5. C	E 1. A 2. B 3. A 4. C 5. C	F 1. tama 2. mali 3. Mali 4. Tama 5. tama
G 1. f 2. e 3. a 4. c 5. b	H Bayang ng Capas Kristiyano, Muslim Tagalog, Kapampangan Tagalog, Ilokano, Pampango Humigit kumulang 140,000	Isaisip pangalan namumuno wika etniko relihiyon	Isagawa Maaaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral depende sa kanilang komunidad na kinabibilangan
Tayahin Wika Lokasyon Grupong etniko Relihiyon Namumuno Populasyon	Karagdagang Gawain Maaaring iba-iba ang sagot ng mag-aaral depende sa kanilang komunidad na kinabibilangan		

Mga Ginkuha-an

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Komunidad ko, Kikilalanin Ko" *Araling Panlipunan 2* (Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 43-49.

Gloria M. Cruz, Charity A. Capunitan, Emelita C. dela Rosa, Leo F. Arrobang "Komunidad ko, Kikilalanin Ko" *Araling Panlipunan 2 Patnubay ng Guro* (Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat (DepEd-IMCS), Unang Edisyon, 2013), 43-49.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph